

การพัฒนารูปแบบในธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีศักยภาพทางด้านการผลิตและเป็นผู้นำในธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับเทียบเท่าและเป็นที่ยอมรับในระดับโลกมาช้านาน เพราะฝีมือในการเจียรไนอัญมณีและการขึ้นรูปตัวเรือนเครื่องประดับที่มีความประณีตและมีความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องความสวยงามที่ไม่แพ้ชาติใดในโลก และนอกจากนี้ยังเป็น 1 ใน 5 ประเทศที่มีแหล่งพลอยสีตามธรรมชาติที่มากที่สุดในโลกอีกด้วย ถึงแม้ในปัจจุบันวัตถุดิบจะร่อยหรอลงไปแต่ในเรื่องการผลิตและเจียรไนอัญมณีและเครื่องประดับชนิดอื่น อย่างเช่น เพชรและทองคำยังโดดเด่นเป็นหนึ่งในผู้นำอยู่ดี แต่การที่จะทำให้สินค้าประเภทนี้ได้รับความนิยมไปสู่ระดับโลกนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะต้องมีการออกแบบและพัฒนารูปแบบอัญมณีและเครื่องประดับให้มีความสวยงาม เข้ากับยุคเข้ากับสมัยอย่างต่อเนื่อง การออกแบบเครื่องประดับจึงเป็นศาสตร์และศิลป์อย่างหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในวงการธุรกิจประเภทนี้ เปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือหลักในการเปิดใจและดึงดูดผู้บริโภคให้หันมาสนใจสินค้าได้ในที่สุด ผู้ประกอบการในแวดวงธุรกิจประเภทนี้ จึงต้องมีการพัฒนาและออกแบบสินค้าให้โดนใจลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

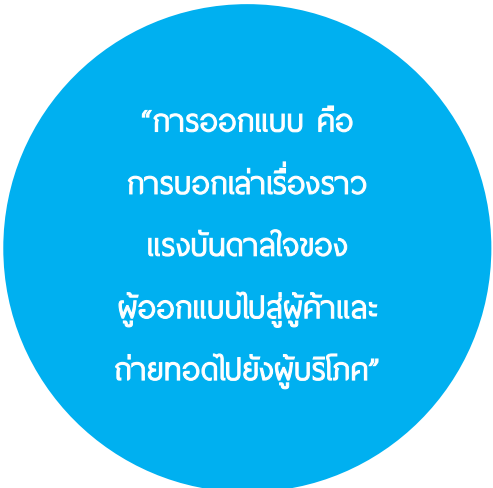
การออกแบบมีความสำคัญกับธุรกิจเครื่องประดับและอัญมณีเป็นอันดับต้นๆที่ผู้ประกอบการจำเป็นต้องเรียนรู้และให้ความสำคัญ เนื่องจากการออกแบบ และการเลือกวัตถุดิบให้เข้ากับรูปแบบที่ต้นสามารถสร้างมูลค่าให้กับสินค้าประเภทนี้ได้ อย่างประเมินค่ามิได้ เคยมีคำกล่าวจาก Ruth Nivola ศิลปินและนักออกแบบเครื่องประดับชาวเยอรมันชื่อดัง กล่าวไว้ว่า *“การออกแบบเครื่องประดับ เป็นการทำให้สวยงามด้วยตนเอง แม้จะทำจากวัสดุที่ไม่มีราคา ยิ่งดีกว่าเพชรที่ออกแบบอย่างมีรสนิยมต่ำ”* จะเห็นได้ว่าพลังแห่งการออกแบบนั้นมีความสำคัญมากแค่ไหน แต่เครื่องประดับทั่วไปหากสามารถออกแบบให้ดูมีค่าแล้วสามารถเพิ่มมูลค่าให้ตัวสินค้าได้ นับประสาอะไรกับเพชรที่ได้ชื่อว่าเป็นราชินีแห่งอัญมณีที่ไม่ควรละเลยเช่นกัน ว่ากันว่าในการตัดสินใจซื้ออัญมณีหรือเครื่องประดับแล้วโดยเฉพาะในกลุ่มลูกค้าผู้หญิง เป็นการตัดสินใจซื้อด้วยอารมณ์ความพึงพอใจเป็นหลัก โดยไม่จำเป็นต้องมีเหตุผลด้านอื่นใดมาสนับสนุน แต่จะอย่างไรให้สินค้าเป็นที่ถูกอกถูกใจ จนสื่อให้เกิดความต้องการอยากได้ อยากซื้อโดยไม่มีเหตุผล ก็ต้องอาศัยการออกแบบที่สวยงามโดนใจมาก่อนเป็นอันดับแรก การออกแบบจึงได้กลายมาเป็นหลักสูตรหนึ่งในการเรียนระดับมหาวิทยาลัยในสมัยปัจจุบัน

การออกแบบที่ดีควรเป็นอย่างไร ในการออกแบบเครื่องประดับไม่ว่าจะเป็นชนิดใดหนก็ตาม มีสิ่งที่ต้องคำนึงถึงไม่แตกต่างกันมีดังนี้ ความสวยงามทางศิลปะ ความเรียบง่ายของสินค้าที่ต้องมีความสมบูรณ์แบบในตัวเอง มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบและการเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมกับชิ้นงาน เทคนิคการผลิตที่มีเอกลักษณ์และไม่ผลิตชิ้นงานซ้ำกับของเดิมหรือของใคร และที่ขาดไม่ได้จะต้องคงลักษณะเด่นของวัตถุดิบนั้นๆไว้ให้ได้มากที่สุด เพราะแต่ละวัสดุที่ใช้จะมีความโดดเด่นในตัวเอง ในวงการธุรกิจนี้การพัฒนาและการออกแบบอัญมณีและเครื่องประดับจำเป็นต้องมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

เนื่องจากในปี 2557-2558 ที่ผ่านมากการออกแบบเครื่องประดับมาถึงจุดอิ่มตัว จึงเป็นที่มาที่ทำให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีการจัดประกวดการออกแบบอัญมณีและเครื่องประดับเป็นประจำทุกๆปี โดยมีธีมที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ได้นักออกแบบที่มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิดกล้าแตกต่าง เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีการพัฒนาและออกแบบเครื่องประดับเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เพื่อดึงดูดความสนใจของเยาวชน คนรุ่นใหม่ และคนทั่วไปให้หันมาเห็นความสำคัญของการออกแบบและพัฒนาอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศอันดับต้นๆแล้ว ก่อให้เกิดความมีมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมบุคลากรให้มีความสามารถได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทั้งนี้ทั้งนั้นจำเป็นต้องพัฒนาควบคู่ไปกับทางด้านเทคโนโลยีที่ประเทศไทยยังมีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับอัญมณีอยู่ในวงจำกัดยังเป็นรองประเทศคู่แข่งอื่นอย่างเช่นจีนและอินเดีย

การส่งเสริมทั้งโดยภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับมีความจำเป็นเร่งด่วนอย่างหนึ่งสำหรับประเทศไทยในขณะนี้เนื่องจากประเทศกำลังเข้าสู่ AEC Asian Economic Community) ตลอดเวลาที่ผ่านมาผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนี้ยังไม่ได้เจาะตลาดในกลุ่มอาเซียนมากนักเนื่องจากมูลค่าในการส่งออกยังไม่เทียบเท่ากับกลุ่มประเทศในอเมริกา ยุโรป แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มประเทศในอาเซียนยังมีมูลค่าสำคัญที่มีศักยภาพในการซื้อและอยู่ในเกณฑ์ที่สูงไม่น้อย โดยเฉพาะสิงคโปร์ กัมพูชาและอินโดนีเซีย การพัฒนาและออกแบบเครื่องประดับที่มีความหลากหลายตอบสนองกระแสแฟชั่นให้มากขึ้นจึงไม่ควรมองข้ามเพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภค และที่สำคัญยิ่งหย่อนไปกว่าคือการเจาะตลาดกลุ่มใหม่ๆภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริโภคระดับกลางและระดับบนที่มีอำนาจในการซื้อมากที่สุด จากที่

ผ่านมาอัญมณีและเครื่องประดับเป็นที่นิยมขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มเท่านั้นเนื่องจากขาดความหลากหลายของชิ้นงาน รูปแบบยังไม่เข้ากับกระแสแฟชั่นมากนัก การใช้งานยังไม่สามารถหยิบใช้ได้ทุกโอกาส จึงจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้มีความเรียบหรูดูดีแต่ราคาไม่สูงมากนักให้สอดคล้องไปตามความต้องการของตลาดในยุคที่เศรษฐกิจซบเซา เพื่อให้มีการใช้งานได้ในหลายโอกาสใช้ได้น้อยในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้การทำตลาดผ่านสื่อออนไลน์เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างแบรนด์และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความพิเศษและเข้ากับยุคเข้ากับสมัยมากขึ้น เพื่อให้ทันกับความต้องการของผู้บริโภคเอง จะสามารถขยายฐานลูกค้าภายในประเทศได้

นอกจากนี้การสร้างเรื่องราวผ่านการออกแบบก็เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้สินค้ามีความน่าสนใจมากขึ้น อย่างเช่น การตั้งชื่อ collection ของชิ้นงานให้มีความหมายหรือการสร้างธีมเพื่อบอกที่มาที่ไปของแรงบันดาลใจผ่านชิ้นงาน จะทำให้อัญมณีหรือเครื่องประดับนั้นๆมีความน่าสนใจและดึงดูดใจผู้บริโภคได้มากกว่า โดยเน้นไปที่การบอกเล่าเรื่องราวแรงบันดาลใจของผู้ออกแบบไปสู่ผู้ค้าและถ่ายทอดไปยังผู้บริโภคได้ เช่น ออกแบบอัญมณีหรือเครื่องประดับจากตำนานลึกลับ เป็นการผสมผสานความเชื่อผ่านการบอกเล่าที่มาของเครื่องประดับนั้นๆเพื่อยกระดับสินค้าและเพิ่มมูลค่าให้มีความโดดเด่นแตกต่างจากสินค้าชนิดอื่นๆ ยกตัวอย่าง นักธุรกิจไทยรายหนึ่งได้ออกแบบเครื่องประดับเงินโดยใช้แรงบันดาลใจจากส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์อังกฤษในยุคมีดมาออกแบบเครื่องประดับ โดยเน้นธีมสีดำเป็นตัวแทนของความเชื่อ ศาสนา ที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ในด้านต่างๆ เป็นต้น หรือการใช้แรงบันดาลใจจาก

อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อความเชื่อของมนุษย์มาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างเรื่องราวให้เครื่องประดับเหล่านั้นมีเรื่องราวที่น่าสนใจแตกต่างจากเครื่องประดับชิ้นอื่นที่มีอยู่โดยทั่วไปได้ เป็นการเพิ่มมูลค่าให้สินค้าด้วยวิธีง่ายๆ การสร้างเรื่องราวให้กับสินค้าจึงเป็นเรื่องใหม่ที่นานาประเทศให้ความสนใจโดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในประเทศที่ขายสินค้าโดยการสร้างเรื่องราวให้สินค้านี้มีความน่าสนใจมากขึ้นเป็นต้น

จะเห็นได้ว่านอกจากตลาดการส่งออกแล้ว การขยายตลาดภายในประเทศก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะกลุ่มลูกค้าคนรุ่นใหม่ เนื่องจากดีไซน์ที่ยังไม่มีความหลากหลาย จึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบ ดังนั้นการพัฒนาและการออกแบบอัญมณีเครื่องประดับจำเป็นจะต้องทำอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ทั้งการส่งเสริมบุคลากรตลอดจนเทคโนโลยีในการผลิตที่มีประสิทธิภาพให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการลงทุนทางด้านการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคว่ามีแนวโน้มและความชอบเครื่องประดับแบบใด

การสร้างสรรคผลงานใหม่ๆของนักออกแบบให้มีความแตกต่างและหลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ นอกจากนี้การใช้สื่อออนไลน์เป็นสื่อกลางในการเชื่อมต่อกับลูกค้าให้มีความสะดวกสบายในการจับจ่ายใช้สอย รวมไปถึงการสร้างแบรนด์สินค้าให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และมากกว่านั้นคือการสร้างเรื่องราวผ่านการออกแบบโดยใช้แรงบันดาลใจเพื่อเป็นบันไดในการดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคให้สนใจในสินค้าให้มากขึ้น

และที่สำคัญต้องไม่ลืมคู่ค้าสำคัญในตลาดอาเซียนโดยการใช้ประโยชน์จากการเข้าสู่ AEC เนื่องจากประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในด้านอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับมากกว่ากลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและตลาดในการค้าขายยังมีขนาดตลาดสเปกพอสมควรและยังได้เปรียบจากการเปิดเขตเศรษฐกิจเสรีในเรื่องการเข้าถึงวัตถุดิบที่ไทยกำลังขาดแคลนอย่าง เพชรและพลอยจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เมียนมาร์ที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์มากกว่า ทั้งนี้ทั้งนั้นความร่วมมือพัฒนาในการออกแบบจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐเช่นการจัดงานแสดงสินค้าเพื่อเป็นจุดศูนย์กลางการพบเจอระหว่างผู้ค้าและลูกค้าให้มีการสร้างสายสัมพันธ์ที่มีความแน่นแฟ้นและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความร่วมมือจากทางภาคเอกชนเช่นการจัดประกวด

ออกแบบอัญมณีและเครื่องประดับเป็นประจำทุกปีเพื่อคัดสรรบุคลากรที่มีคุณภาพให้เทียบเท่าตลาดโลกและส่งเสริมให้ความคิดสร้างสรรค์คิดนอกกรอบ อีกทั้งป้องกันการผลิตลอกเลียนแบบเครื่องประดับจากจากภายนอกประเทศ ในส่วนของผู้ประกอบการต้องมีการตื่นตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและสภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซาอยู่ในขณะนี้ รวมถึงการถ่ายทอดภูมิปัญญาในเรื่องการแปรรูปพลอยที่มีมาช้านานให้เป็นที่แพร่หลายมากขึ้นป้องกันการสูญหายขององค์ความรู้ที่ปัจจุบันยังเป็นความลับภายในครอบครัว